

ZMĚNY VYHLÁŠKY Č. 500/2002 SB. O ÚČETNICTVÍ – NOVELA 132/15

Amendments to Decree no. 500/2002 Coll. On Accounting – Amendment Nr. 132/15

Václav Černý

Úvod

K naplnění implementace směrnic EU do české účetní legislativy bude nutno provést změny zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. (návrh novely zveřejněný ve sněmovním tisku č. 398). V důsledku těchto změn bude nutno provést také změny v prováděcí vyhlášce k tomuto zákonu – vyhlášce č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších doplňků a novel. Tyto změny by měla obsahovat novela č. 132/15, která je ve stadiu příprav a měla by platit ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, se použijí poprvé v účetním období započatém 1. ledna 2016 a později.

V tomto článku představím hlavní změny zákona o účetnictví a v prováděcí vyhlášce k tomuto zákonu se zamyslím u podstatnějších změn.

Novela 132/15

Připravovaná novela 132/15 zákona o účetnictví zavádí v souladu s příslušnou směrnicí EU novou podrobnější kategorizaci podniků a konsolidačních skupin podle velikosti aktiv, čistého obratu a průměrného počtu pracovníků na velké, střední, malé a mikro účetní jednotky. Velkým účetním jednotkám, středním účetním jednotkám, malým a mikro účetním jednotkám majícím za povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem sestavují účetní závěrku - rozvahu, výkaz zisků a ztráty a přílohu k účetní závěrce v plném rozsahu. Směrnice EU umožňují jednotlivým členským zemím zavést určitá zjednodušení či omezení u malých a mikro účetních jednotek.

Na základě změn byly navrženy nové úpravy rozvah, výkazů zisku a ztráty a přílohy k účetním výkazům v plném i zkráceném rozsahu. V souvislosti s návrhem nové podoby účetních výkazů došlo k úpravě vymezení či vykazování vybraných položek. V oblasti sestavování příloh k účetním výkazům byly navrženy různé stupně podrobnosti při sestavování příloh. Malé a mikro účetní jednotky nemající za povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem uvádějí v příloze pouze základní informace; malé a mikro účetní jednotky, které mají za povinnost ověřování účetní závěrku auditorem, budou uvádět základní informace, rozšířené o část dalších informací. Střední a velké účetní jednotky budou navíc uvádět kromě základních informací všechny další doplňující informace.

V souvislosti s tvorbou a zpřesňováním položek účetních výkazů dojde ke změně náplně položek účetních výkazů, které budou zahrnuty do změny vyhlášky č. 500/2002.

Jsou navrženy následující změny:

- zrušení vykazování zřizovacích výdajů v rámci dlouhodobého nehmotného majetku,
- změna účetních metod vykazování a účtování o změně stavu zásob vlastní činnosti a o aktivaci zásob a dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností,
- změna účtování o darech,
- nové vymezení vlastních nákladů u zásob vytvořených vlastní činností.

Kromě výše uvedených změn se ve výkazu zisků a ztrát neobjeví oblast mimořádného výsledku hospodaření, dojde ke zrušení mimořádných výnosů a mimořádných nákladů.

Nyní podrobněji k jednotlivým změnám:

Zřizovací výdaje, vynaložené v souvislosti se zřízením podniku se nově nebudou vykazovat jako součást nehmotného dlouhodobého majetku, ale budou účtovány rovnou do provozních nákladů podniku ihned po jeho právoplatném vzniku.

Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace zásob a dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností bude řešena metodicky správněji úpravou provozních nákladů místo dosud používané úpravy provozních výnosů. Tím dojde k úpravě struktury výsledku hospodaření podniku.

Dary (přijaté) budou nově podle navrhované novely považovány za součást provozních výnosů podniku, nikoliv složkou kapitálových fondů, prezentovanou ve vlastním kapitálu účetní jednotky.

Součástí změn bude nové vymezení nákladů u zásob vytvořených vlastní činností.

Závěr

Cílem článku bylo upozornit na změny, k nimž by mělo s účinností od 1. ledna 2016 dojít v české úpravě účetnictví podnikatelských subjektů. Tyto změny jsou prováděny v důsledku transpozice směrnice EU č. 34 do našeho účetnictví. Tyto změny by měly přinést zvýšení vypovídací schopnosti účetního výkaznictví a přinášejí také zvýšení přehlednosti a zjednodušení činnosti a malých a mikro účetních jednotek. Za významnou změnu považuji zrušení oblasti mimořádných nákladů a výnosů a tím i skončení sledování mimořádného výsledku hospodaření. Za přínosnou změnu považuji vykazování zřizovacích výdajů přímo do provozních nákladů podniku. Jako nejvýznamnější hodnotím změnu v oblasti vnitropodnikových zásob a to jak u změny stavu, tak i aktivace. Skončí tak období, kdy byly výnosy podniku zkraslovány položkami, které nebyly oceněny na bázi prodejní, ale nákladové ceny a za výnos považováno něco co nebylo realizováno a zůstávalo na skladech a z účetního hlediska ve formě nedokončené produkce či hotových výrobků v aktivech podniku. Za významu lze hodnotit i změnu metodiky vykazování přijatých darů. Z hlediska formálního přinesou výše navrhované změny následující dopady do účetní osnovy účetních jednotek:

- mění se náplň účtové skupiny 58 z mimořádných nákladů na změnu stavu zásob vlastní činnosti a aktivace,
- ruší se účty účtové skupiny 61 - Změny stavu zásob vlastní činnosti, 62 – Aktivace a 68 – Mimořádné výnosy,
- přijaté dary budou účtovány místo do účtové skupiny 41 do účtové skupiny 64 – Jiné provozní výnosy.

Do jaké míry dokonalosti se nakonec podaří novely zpracovat, ukáže čas, avšak kladný efekt lze oprávněně očekávat.

Abstrakt

Článek seznamuje s navrhovanými změnami v české účetní legislativě. K těmto změnám dochází v důsledku transpozice směrnice Evropské unie do českého účetnictví. Tyto změny se promítnou do změny zákona o účetnictví a do novely prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu. Novely přinášejí novou kategorizaci účetních jednotek na velké, střední, malé a mikro. Rozdílné nároky na rozsah zpracování účetních výkazů a přílohy k nim přinášejí změny těchto účetních výkazů a přílohy včetně jejich položek. V důsledku těchto změn dochází i ke změně některých metod. Dochází také ke zrušení položek mimořádného výsledku hospodaření.

Kľúčové slová: Novela, Dary, rozvaha, výsledek hospodaření

Summary

The article introduces the proposed changes in Czech accounting legislation. The changes are a result of the transposition of the EU directive into Czech accounting. These changes are reflected in amendments to the Accounting Act and the amendment to the regulations implementing this Act. An amendment to bring new categorization entities to large, medium, small and micro. Different demands on the range preparing the financial statements and the annex thereto bring changes to these financial statements and annexes, including their items. As a result of these changes involves a change in some of the methods. There are also items to cancel the extraordinary profit.

Key words: Amendment, Present, Balance Sheet, Profits

JEL klasifikace: M41,

Použitá literatura

- [1] pz_KORN9XQC73QF, stažený soubor z www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-normy/pripominkovani-legislativy/nove-materialy-k-pripominkam/132-15-novela-vyhlasiky-c-500-2002-sb-o-ucetnictvi-t-8-7-2015.aspx

Kontakt

Václav Černý, Ing., Ph.D., katedra finančního účetnictví a auditingu, FFÚ VŠE v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha, tel.: + 420 224 095 159, cernyvac@vse.cz